

# Padomu praktiskas idejas visai nedēļai

## AVĪZE

2020. gada 2.–8. decembris • Nr. 48 (292)

**ATBILDAM MŪSU LASĪTĀJIEM**



### CIK IZDEVĪGI PIRKT PUSI MĀJAS? Kādi zemūdens akmeņi var atklāties?

- ?** Vai baidīties ņemt grāmatas no bibliotēkas? Kad obligāti būs jāšķiro pārtikas atkritumi?
- Vai uz veikalu var doties ar sejas vairogu? 5. lpp.

### Gribu atrast savu jaunības mīlestību! KAD VAR PALĪDZĒT PRIVĀTDETEKTĪVS?

Kā detektīvi izseko cilvēku? Kādus pakalpojumus sniedz privātdetektīvs? Kas visbiežāk tos izmanto? Cik tas maksā? Vai vīramāte drīkst izsekot savu vedeklu? Vai var prasīt atmaskot iespējamo precinieku? Vai palīdzēs, ja rodas aizdomas par krāpniecību? 4. lpp.

### LAI BRILLĪTĒM ILGĀKS MŪŽS! Padomi, kā pareizi tās kopt un lietot ikdienā

7. lpp.

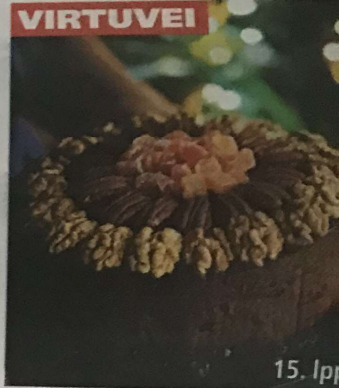
**AKTUĀLI**



6. lpp.

### TUVOJAS SVĒTKI Nenodedzini māju

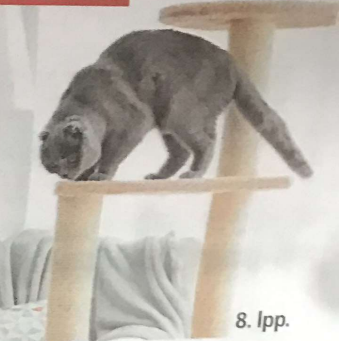
**VIRTUVEI**



15. lpp.

### Laiks gatavot augļu Ziemassvētku pudiņu

**MĀJAI**



8. lpp.

### Kur mājas kakim ASINĀT NAGŪS?

**DĀRZAM**



12. lpp.

Skaista egle pārdēd  
svētkiem un dārzam

Cena 0,85 €

9 772256 048006

9 772256 048006

9 772256 048006

9 772256 048006

9 772256 048006

9 772256 048006

9 772256 048006

9 772256 048006

9 772256 048006

9 772256 048006

9 772256 048006

9 772256 048006

9 772256 048006

9 772256 048006

9 772256 048006



# Kad var palīdzēt privātdetektīvs?

VAI DETEKTĪVS VAR ATRAST JAUNĪBAS MĪLESTĪBU? VAI VAR IZSEKOT UN UZZINĀT, AR KO NODARBOJAS MAZDĒLS? VAI PALĪDZĒS PIEŅERT LAULĪBAS PĀRKĀPĒJU UN PĀRBAUDĪT INTERNETĀ IEPAZĪTU CILVĒKU? UN CIK TĀS MAKSĀ?



Noskaidro DACE RUDZĪTE, IEVAS Padomu Avize

KONSULTĒ: OLGA ZELIKA, SIA Rīgas detektīvu aģentūra prezidente

**P**rivātdetektīvu darbība Latvijā ir stingri reglamentēta, licencēta un sertificēta, un to nosaka Detektīvdarbības likums. Detektīva pamata darbs ir informācijas ievākšana par cilvēku, situāciju, notikumu, arī cilvēku un mantu meklēšana, negodīgas konkurences un rūpnieciskās spiegošanas atklāšana. Privātdetektīvu palīdzību mēdz lūgt abu dzimumu un visu vecumu cilvēki, jo dažādi sarežģījumi un krāpšanas kādā dzīves brīdī var būt aktuāli ikvienam.

vai viņam var uzticēties un viņš naudu vēlāk atdos.

**2** **Laulības šķiršana.** Bieži detektīva pakalpojumus lūdz laulības šķiršanas sakarā, lai pierādītu laulības pārkāpšanu vai ievāktu cita veida informāciju, jo īpaši, ja starp laulātajiem noslēgts laulības līgums, kurā teikts, ka vainīgās puses dēļ kāds īpašums vai bērni nonāks otrās puses gādībā. Piemēram, bija gadījums, kad vīrs šādā ceļā kļuva par aizbildni bērnam, bet nespēja par viņu adekvāti rūpēties, pieļāva daudzus bērnam bīstamas situācijas, agresīvi brauca ar auto arī tad, kad mašīnā bija bērns, mēdza viņu arī iekautīt. To visu fikšēja detektīvs, sieviete šo informāciju izmantoja tiesā, un tagad bērns ir kopā ar mammu.

**3** **Jauns precinieks un citi attiecību likoči.** Joprojām pie detektīviem vērsas materiāli labi nodrošināti ārzemnieki, nereti jau ciņņojas gados, kas iepazīnušies ar kādu no mūsu pievilcīgajām sievietēm. Detektīva uzdevums tad ir pārliecināties, ka konkrētajai sievietei nav citu pielnudzēju, ka viņa nedzīvo ģimenē ar kādu, nav precējusies un viņai var uzticēties. Tāpat arī sievietes, kuras iepazīstas sociālajos tīklos ar ārzemnieku, kurš apgalvo, ka ir bagāts un veiksmīgs uzņēmējs un labprāt vēlētos ar dāmu iepazīties tuvāk, nereti uzreiz vēlas pārliecināties, vai tiešām šāds cilvēks eksistē, vai viņam nav kādas problēmas, vai viņš nav krāpnieks. Patiesībā, tas būtu pat vēlams, jo diezgan bieži sievietes internetā sarakstās



ar **lielisko vīrieti**, kuram pēc laika uzrodas kādas problēmas un ir nepieciešama nauda. Ir sievietes, kas pašas atpūtas, ka kaut kas nav labi, un ar aizdomām par iespējamu krāpniecību vērsas pie detektīva, lai ievāktu par šo cilvēku informāciju. Taču gadās, ka sievietes ir kā nohipnotizētas – viņas saprot, ka nevajag palīdzēt svešam vīrietim, tomēr paņem kredītu vai pārdod savu dzīvokli un pārskaita tiešām lielas naudas summas. Bija gadījums, kad pie krāpnieka aizceļoja pat 40 000 eiro, jo sieviete, redz, bija domājusi, ka šis labsirdīgais un gaišais cilvēks nekādā gadījumā nevar būt afērists. Kā bijusi kriminālpolicijas darbiniece, Olga Zelika uzskata, ka sievietei noteikti vajag mēģināt savu naudu atgūt un detektīvs var palīdzēt šo krāpnieku atrast. Tāpat pie privātdetektīviem nereti vērsas kundzes ar lūgumu izsekot dēla vai mazdēla sievu. Piemēram, dēls strādā citā valstī, un mammai ir aizdomas, ka viņa sievai tikmēr ir attiecības ar citu vīrieti un viņas dēls tiek tikai izmantots.

**4** **Krimināli nodarījumi.** Piemēram, ja ir apzags dzīvoklis vai māja. Šādā gadījumā cietušais tāpat raksta iesniegumu Valsts policijai, bet viņš var iesaistīt arī detektīvu, jo tā lietu var atrisināt ātrāk. Taču jāņem vērā – ja detektīvs atradis nozagto mantu, viņš par atradumu ziņos policijai un tālāk jau rīkosies viņi.

**!** Detektīvs palīdz samēklēt arī cilvēkus, piemēram, kādu sen neredzētu radnieku vai jaunības dienu mīlestību. Taču, lai to varētu, nepieciešams zināt vismaz meklētā cilvēka vārdu, uzvārdu un aptuveno vecumu.

## Melnās brillēs un parūkā

Privātdetektīva darbs mums lielākoties saistās ar filmās redzēto – uz acīm melnas brillēs, viņš kādu izseko vai sēž mašīnā un gaida... Daļa no tā tiešām ir taisnība – arī Latvijā detektīvi cilvēku gan izseko, gan sēž mašīnā un vēro. Lai viņus nepamanītu, periodiski tiek mainītas mašīnas, parūkas, pat

ģērbšanās stils. Dažreiz privātdetektīvs iefiltrējas kādā uzņēmumā (bet ne kriminālās grupās – tas ir operatīvais darbs). Piemēram, ja ir informācija, ka kāds grib nozagt naudu, vai pastāv aizdomas, ka kāds no darbiniekiem strādā konkurentu labā. Lai iegūtu informāciju un noskaidrotu patiesību, detektīvi mēdz kļūt par šī uzņēmuma darbiniekiem. Tāpat detektīvs var pieprasīt informāciju, piemēram, no bankas, bet tas gan nenozīmē, ka bankas visos gadījumos to sniedz.

Taču atšķirībā no kino mūsu detektīviem ir atļauta tikai faktiskā izsekošana – viņi nedrīkst, kā filmās rāda, izmantot noklausīšanās ierīces, GPS sistēmas, nedrīkst noklausīties un izsekot telefonu, jo to liedz likums par fiziskas personas datu aizsardzību. Tāpat detektīvs nedrīkst veikt operatīvās darbības un uzlikt roku dzelzīs. Viņi nedrīkst pie kāda ielauzties mājās, izsekot var, tikai atrodoties publiskās vietās.

## Kompromitējoši foto aploksnē?

Visbiežāk pasūtītājam nepietiek tikai ar to, ko detektīvs noskaidrojis. Viņš vēlas, lai neuzticīgā puse, piemēram, tiktu arī fotogrāfijā pieķerta kopā ar kādu citu. Detektīvs to var darīt, viņš drīkst fotografēt, taču šie attēli domāti tikai privātai izmantošanai. Tos pēc tam nedrīkst izmantot tālāk – nedrīkst izvietot internetā, izmantot publikācijās, arī tiesā ne. Taču ir kāda nianse – zinot par krāpšanu, sieva vai vīrs pats var mājā uzstādīt kameru (vai atstāt ieslēgtu diktofonu) un iegūt pierādījumus, jo laulātajam ir tādas tiesības. Tiesa, vai to varēs

izmantot tiesā kā pierādījumu, nav zināms, jo otra puse tam var nepiekrīst.

Privātdetektīvs sava darba rezultātu apraksta ziņojumā, kurā sīki un smalki izstāsta atkārto. Tā kā privātdetektīviem ir licence, sertifikāts, viņu ziņojums ir oficiāls dokuments. Ziņojums var kalpot kā pierādījums, tas var saturēt ļoti svarīgu informāciju.

## Kā atrast savu detektīvu?

Saskaņā ar Detektīvdarbības likumu, par detektīvu var kļūt cilvēki, kuriem ir augstākā izglītība tiesību zinātnēs vai kuriem ir ne mazāk kā piecu gadu darba pieredze tiesībsardzības iestādēs (tiesā, prokuratūrā, policijā, izmeklēšanas vai valsts drošības iestādēs).

Latvijā šobrīd ir 43 licencētas detektīvsabiedrības un 127 sertificēti privātdetektīvi. Diemžēl ir arī daudz krāpnieku, kas strādā bez sertifikāta, kā aizsegu izmantojot kāda sertificēta detektīva vārdu un uzvārdu vai licencēto firmu. Visi sertificētie detektīvi ir atrodami Valsts policijas mājaslapā [up.gov.lv](http://up.gov.lv) licencu un sertifikātu sarakstā. Olga Zelika iesaka nekādā veidā nevenoties ar detektīvu telefoniski, bet vienmēr satikties klātienē un lūgt uzrādīt konkrēta detektīva sertifikātu.

## CIK TĀS MAKSĀ?

Vienota samaksa par detektīvu pakalpojumiem nav noteikta. Parasti tā atkarīga no detektīva profesionālisma un izdevumiem, kas nepieciešami pasūtījuma veikšanai. Konsultācija maksā vidēji 50 eiro, viena darba stunda – no 50 eiro, pilna privātdetektīva darba diena – no 350 līdz 500 eiro.

## 3 ĪPAŠI JAUTĀJUMI

**ATBILD OLGA ZELIKA**  
**?** Vai privātdetektīva darbs nav mazliet bailīgs?  
Kad man palūdzta ievākt informāciju par slepkavību, bija bailīgi, bet vispār man nav bail. Sākot lietu,

vienmēr izstrādāju stratēģiju un paredzu situācijas, kādas var gadīties. Es nestrādāju ar krimināliem tiptiem, politiķiem, nevācu kompromitējošus materiālus. Detektīvi ir dažādi – man labāk patīk

darīt labu un palīdzēt cilvēkiem.

**?** Vai izsekojamie kādreiz pamana, ka viņus izseko?  
Nē, bet, ja pamanīs, mana atbilde būs: drīkstu

atrasties, kur vien vēlos. Bet profesionālis strādā tā, lai netiktu pamanīts. Mēs esam, bet mūsu nav.

**?** Vai jums ir gadījušies arī muļķīgi pasūtījumi?

Piemēram, pūšis lūdzta savu meiteni iepazīstināt ar citu pūsi, lai paskatītos, kā viņa reaģēs. Labi! Bet ja nu tai meitenei tiešām iepatīksies tas otrs pūšis? Ko tālāk? Pilnīgi nevajadzīga pārbaude.

Vēl mūsdienās cilvēki daudz lasa ezoterisku literatūru un tic maģijai, un reizēm lūdz pārbaudīt kaimiņus, jo domā, ka viņi savā mājoklī veic kādus rituālus vai maģiskas darbības.